

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

UGENS OVERSKRIFTER

SSW-landsmøde

[KONTAKT] SSW drøfter koalitionsaftalen og beslutter endeligt deltagelsen i landsregeringen på landsmødet 9. juni.

Læs mere på KONTAKT side 2

Jazz afslutter

[KONTAKT] I Husum er det Martin Schack Jazz-band, der afslutter årsmøde-friluftsmødet søndag den 10. juni.

Læs mere på KONTAKT side 2

Til landskamp

[KONTAKT] 56 unge og voksne egerførere var i Hamborg for at følge landskampen Danmark-Brasilien. (Foto: privat)

Læs mere på KONTAKT side 3

Kirke og vin

[KONTAKT] Kirkedagen (foto: Lars Salomonsen) rekapituleres, protest formuleres og bøgger anbefales.

Læs mere på KONTAKT side 5

HADERSLEV LØRDAG

Danevirke Museum får sin kanon til Skanse 14

[KONTAKT] Lørdag den 2. juni får Danevirke Museum den kanon, som museumsinspektør Nis Hardt og andre længe har drømt om på Skanse 14. Den dag kl. 10-16 holder Slesvigske Vognsamlings Venner åbent hus på Simmerstedvej 1 i Haderslev. Den dag afsluttes et i bogstaveligt forstand grænseoverskridende samarbejde, idet en stor del af åbent hus-arrangementet handler om markeringen af færdiggørelsen af kanonlavetten med forstilling, System Fibiger 1834, og den officielle aflevering til Danevirke Museet på p-pladsen vest for museet kl. 10-10.20.

Inden den når frem til Danevirke, vil der dog gå et godt stykke tid endnu. Når afleveringen 2. juni er sket, køres den komplette kanon gennem Haderslev med firspand á la daumont, dvs. med ryttere i stedet for kusk. De fire heste af den franske race percheron tilhører Peter Sandahl, Tønder, restaurering af to trækvogne til DSB-Museet i Odense, og lige nu er de ved at lægge sidste hånd på et ælteværk til den Fynske Landsby. Et ælteværk ælter ler til fremstilling af tegl. Ælteværket stilles op udendørs på åbent hus-dagen, således at publikum kan få en fornemmelse af hvorledes det virker.

Kl. 13.30 er der gratis rundvisning på samlingen. For at få besøgende ud på vognsamlingen, arrangeres der gratis kaperkørsel, dvs. kørsel med hestevogne fra Bispebroen til museet og retur. Dette sker med to af vognsamlingens egne charabancer og en charabanc stillet til rådighed af formanden for Slesvigske Vognsamlings Venner, Svend Aage Nissen. Vognene kører i tidsrummet kl. 12-15. De erfarne kuske er Christian Pedersen, Andreas Brøchner og Arne Hansen.

Ud over konservering af egne vogne har de engagerede frivillige vognvenner brugt en del tid på andre spæn-

En kanon som denne på Dybbøl afleveres til Danevirke Museum på lørdag af Slesvigske Vognsamlings Venner i Haderslev. (Fotos: privat)

dende opgaver, så som fremstilling af rekonstruktioner til egen samling, konservering hhv. restaurering af samlingens egne vogne, smedning af trappegelænder til Drøhøses Hus i Tønder, restaurering af to trækvogne til DSB-Museet i Odense, og lige nu er de ved at lægge sidste hånd på et ælteværk til den Fynske Landsby. Et ælteværk ælter ler til fremstilling af tegl. Ælteværket stilles op udendørs på åbent hus-dagen, således at publikum kan få en fornemmelse af hvorledes det virker.

Kl. 13.30 er der gratis rundvisning på samlingen.

For at få besøgende ud på vognsamlingen, arrangeres der gratis kaperkørsel, dvs. kørsel med hestevogne fra Bispebroen til museet og retur. Dette sker med to af vognsamlingens egne charabancer og en charabanc stillet til rådighed af formanden for Slesvigske Vognsamlings Venner, Svend Aage Nissen. Vognene kører i tidsrummet kl. 12-15. De erfarne kuske er Christian Pedersen, Andreas Brøchner og Arne Hansen.

Der øves med de fire percheron-hestene.

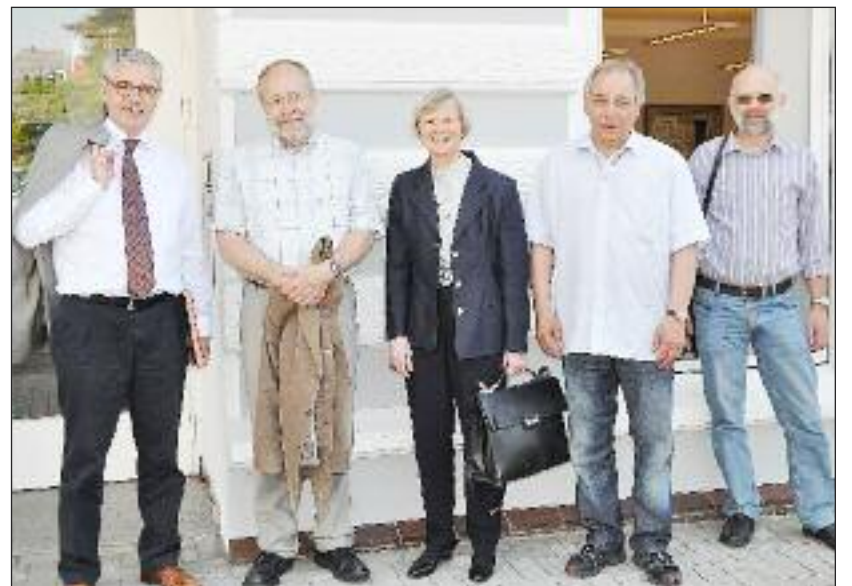
san

KAPTAJNENS LEGAT

Inventar til Slesvighus

[KONTAKT] Bestyrelsen for Kaptajn H.K. Hansen og Hustru Sydslesvig-Legat har besluttet, at legatportionen 2012 gives som tilskud til anskaffelse af inventar til den til sensommeren istandsatte sal på Slesvighus. Det ske under et besøg sidst, hvor de også mødte bl.a. SSF-amtsformand Franz Dittrich og amtskonsulent Lars Thomsen. Forinden havde de været i Nibøl, hvor SSFs forsamlingshus nød godt af en legatportion sidste år.

Kaptajnens legatbestyrelse foran Slesvighus: f.v. SSFs generalsekretær Jens A. Christiansen, biskop Niels-Henrik Arendt, statsamtsdirektør Ninna Würzen, SSFs formand Dieter Paul Küssner og Grænsesefforeningens økonomichef Gert Mailand.

ÅRSMØDE

Ingen KONTAKT 14. juni

[KONTAKT] Der er ingen KONTAKT-sider i torsdagsavisen 14. juni, torsdagen efter de danske årsmøder 8.-

10. juni. Alle KONTAKT-møttagere får Flensborg Avis' mandagsudgave 11. juni med reportager m.m. fra alle

årsmøderne. Så der bliver altså ingen KONTAKT-sider i den uge.

Status og debat

[KONTAKT] SSFs traditionelle årsmøde-debatmøde årsmødelørdag den 9. juni på Flensborghus - i år kl. 12 - søger også i år at fokusere på centrale emner af mindretalspolitisk relevans. Et panel af ret forskellige personligheder gør status og lægger op til mødets emne »Det danske mindretal set inde- og udefra«: formanden for Sydslesvigsk Forening Dieter Paul Küssner, formanden for Folketingets Sydslesvigudvalg Benny Engelbrecht, MF (S), formanden for Grænsesefforeningen Finn Slumstrup, formanden for Dansk Skoleforening for Sydslesvig Per Gildberg og formanden for SSWU Claas-Frederik Johannsen. De får af ordstyreren, SSFs generalsekretær Jens A. Christiansen tildelt taletid, og bagefter inddrages publikum i debatten. Fokuspunkter kunne være:

- Hvordan sikrer mindretallet en stærk bevidsthed om et dansk ståsted og handlingsmønstre i en verden, hvor sprog-, kultur- og identitetsgrænser bliver mere og mere flydende?
- Er det nationale sindelag fort-

sat et afgørende parameter for mindretallet, eller er denne mål-sætning anakronistisk i det 21. århundrede?

- Er det to-sprogede og dobbelt-kulturelle en positiv følgevirkning af at være mindretal, eller er det selvstændige mål?
- Hvad vil det sige at tilhøre det danske mindretal? Bør man stille klarere krav?
- Flugter mindretallets selvopfattelse og struktur fremtidens udfordringer?

Og der er åbent for flere. Tidsplanen for debatmødet har måttet ændres en anelse i år, idet SSW afholder et nødvendigt ekstraordinært årsmøde samme dag omkring regeringsdannelsen i Kiel. Derfor finder SSFs debatmøde sted lidt senere end vanligt, nemlig fra kl. 12 til 13.45. Forud for mødet indbyder SSF til brunch kl. 11. SSF beder om tilmelding via tlf. +49 461-14408-120, fax +49 461-14408-131 hhv. mail jette@syfo.de. Velkommen til!

SYDSLESVIGSK FORENING

HILSEN FRA BENNETGAARD

[KONTAKT] På Bennetgaard er der altid sol og varme. Skinner solen ikke, kommer varmen indefra. Opholdet på det afholdte rekreationshjem har mange smukke facetter. Når solen svigter, som sket for det seneste forårshold for nylig, har gæsterne mod og mulighed nok for alligevel at opleve dejlige dage. Husets gode fe, initiativrig og idégivning, er hjemmets leder Lola Lecius Larsen (t.v.), der i april har forestået den kræven-

de opgave som leder i 10 år. Tydelig lettet efter den omfattende ombygning af husets indre stråler hun om kap med de taknemmelige sydslavere ved gensyn og afsked. Mange af dem kommer år for år, men også nye og yngre ansigter er at se. Fælles for dem alle er, at de med glæde og taknemmelighed nyder to ugers velvære og gæstfrihed på dette skønne sted. (Tekst: Johanna/ Foto: Bernd Bossemeier)

SSW

Ekstra landsmøde

[KONTAKT] SSW indkalder til ekstraordinært landsmøde årsmødelørdag den 9. juni kl.9-12 i Idrætshallen i Flensborg. Her gennemgås, drøftes og vedtages koalitionsaftalen med

SPD og De Grønne og dermed deltageren i en landsregering med disse. Tilmelding til SSWs landssekretariat senest 5. juni. Stedfortræder kan sendes.

ÅRSMØDEFRILUFT HUSUM/EJDERSTED

Martin Schack Jazzband, Husum 10. juni.

Jazz på dansk

[KONTAKT] Ligesom de andre årsmøde-friluftsmødesteder er der også i Husum gratis afslutningskoncert på friluftsmødet søndag den 10. juni. Det er med Martin Schack Jazzband (support: Warm Tape) kl. 17 i sports-hallen ved Husum Danske Skole. "Jazz På Dansk" er den anmelderroste pianist Martin Schacks iørefaldende resultat af danske sange og salmer

udsat for nogle af Nordens fremmeste jazzmusikere: Morten Ramsbøl, bas, og Jacob Fischer, guitar. De musikalske arrangementer giver de kendte og elskede sange nyt liv, dog træder de aldrig melodien over tærerne. <http://www.myspace.com/martinschack/music/songs/en-yndig-og-frydefuld-sommertid-79678362>

Ugen der kommer

- Lyksborg UF:** Fredagsklub på skolen kl. 18.30
- SSF Rendsborg-Egernørde amt:** Amtsudflugt med grillfest
- SdU:** Kvalifikationsstævne 4-mands hold til LM i petanque ved **Harreslev Danske Skole** kl. 10
- Vesby UF:** Bueskydning for børn på Medelby Danske Skole
- SSF-distrikt St. Peter-Ordning:** Sommerfest på Klitskolen kl. 15
- Ejderstedkoret:** Koncert på A.P. Møller Skolen, **Slesvig** kl. 19.30
- Flensborg SSF-distrikt Nord:** Morgenmad i Spætteklubben kl. 9.30
- Flensborg SSF-distrikt Nord:** Hyggeeftermiddag med Margretheklubben i menighedshuset kl. 14
- Nibøl Seniorklub:** Kaffe, sang hygge og spil i forsamlingshuset kl. 15
- Flensborg SSF-distrikt Nord:** Morgenmad med Sejlklubben i Tønnsenhuset kl. 9
- Lyksborg Kvindeforening:** Sommerudflugt til Frederiksstad fra ZOB kl. 12.30
- SSFs Humanitære Udvalg:** Ekskursion for tilmeldte til Esbjerg fra Lornsendamm i **Flensborg** kl. 8
- SSF-distrikt Sønderløgum:** Ældreeftermiddag med Ingeborg på Bavnehøj kl. 14.30
- Egernørde ældreklub:** Tur ud i det blå
- SSF-distrikt Læk:** Fælles planlægningsmøde i pensionistboligernes klublokale kl. 19
- De danske foreninger i Vidding Herred:** Senior-café i menighedshuset kl. 15
- Slesvig Frederiksberg menighed:** Torsdagsklub i Mansteinstr. 9 kl. 14.30
- Sønderbrarup Skole:** Strikkecafé på skolen kl. 19-21

SILD

Petanque i Kejtum er hygge og glæde kombineret med fælles aktivitet. (Foto: privat)

Petanque for alle

[KONTAKT] Søndag den 3. juni starter Aktiv-Caféen i Kejtum sin uden-dørs petanque-sæson. Hver søndag og tirsdag fra kl. 15 er banerne åbne for alle.

Kugler står til rådighed. Yderligere informationer hos Erich Hauck, tlf. 31187. Aktiv Café Kejtum er hele øen Silde aktive mødested med åbningstider den første og tredje ons

dag i måneden kl. 18-22. Kontakt: Peter Petersen, tlf. 04651-449474 hhv. petermatjes@hotmail.com Hjemmesiden www.aktivcafe-sylt.de er under opbygning.

FLENSBORG

Helgoland venter

[KONTAKT] SSF/SSW-distrikt Sct. Jørgen/Mørvig i Flensborg indbyder medlemmerne - også fra andre distrikter - til en Helgoland-tur søndag den 24. juni med afgang fra Jens Jessen-Skolen kl. 7.

Vel ankommet på Helgoland efter bus- og skibsturen er der tre timers ophold på øen, hvor man kan nyde naturen og foretage billig indkøb. SSW-formand på øen Gerwin Bastrup hhv. Uwe Menke fortæller om det politiske liv på øen. Voksne medlemmer betaler 20 euro, børn op til 12 år 10 euro, ikke-medlemmer 45 euro. Morgenmad og eftermiddagskaffe er med i prisen. Deltagerne er hjemme igen ved 20.30-tiden. Bindende tilmelding på tlf. 0461 36614 gerne nu men senest 18. juni.

VALSBØL PASTORAT

Konfirmander

[KONTAKT] Pastor Finn J. L. Rønnow, Valsbøl, har konfirmeret følgende unge:

MEDELBY KIRKE 15. APRIL:
Jasmin Andresen (Vesby)
Mattes Bruns (Hørup)
Gordon Görriksen (Hørup)
Ditte Hornbech (Bøgelhuus)
Jorith Köpnick (Skovlund)
Justin Saxer (Medelby)
Kilian Saxer (Medelby)
Felix Schlichting (Østerby)

STORE VI KIRKE 22. APRIL:
Jakob Bang (Store Vi)
Jaqueline Helmer (Linnau)
Kolja Köster (Lindved)
Eileen Käckler (Store Vi)
Nadine Moltzen (Linnau)
Patrick Nielsen (Store Vi)
Majella Roth (Store Vi)
Max Roth (Store Vi)

Udgiver: Flensborg Avis.
Ansv. chefred. Bjarne Lønborg. Redaktion: Bernd Engelbrecht, Dansk Generalsekretariat, Nørregade/Norderstr. 76, 24939 Flensborg
Post til Postfach 2664, 24916 Flensborg
Telefon 0461/14408 120 eller 14408 122 · Fax 0461/14408 131
Internet: www.syfo.de · e-mail: info@syfo.de
Udkommer hver torsdag. Bezugspreis ist im Mitgliedsbeitrag enthalten.

BIBLIOTEKET

Anke kommer ikke

[KONTAKT] Sidste uges melding om Anke Spoorendonks optræden på Flensborg Bibliotek i dag, torsdag kl. 16, vakte interesse og nysgerrighed; men arrangøren må skuffe folk: Anke er til regeringsforhandlinger i Kiel og kan ikke undværes dér. I hendes sted kommer SSW-amtsformand Bodo Neumann, Slesvig-Flensborg Amt. Han fortæller bl.a. om for-

løbet af valget og analyserer resultatet. Forvent at få politik præsenteret på en underholdende måde. Ved samme lejlighed præsenterer Karl Fischer nogle af bibliotekets nye bøger, og Levke, Lynn og Maïke fra 12. årgang på Duborg-Skolen synger og spiller guitar. Lærer Ruth Maschmann har sammensat programmet. Hele seancen varer halvdanden time.

Bogcafé og sommerfest

[KONTAKT] "Sønderjysk kaffebord" af Siegfried Lenz er faktisk en klassiker. Nu kan man høre den i Flensborg Biblioteks bogcafé i Nørregade/Norderstr. 59 onsdag den 6. juni kl.15, hvor bibliotekar Jørgen Mulvad læser op gratis, og hvor der bliver smagsprøver mod betaling. Bogcaféen flytter ud i bibliotekshaven, hvis vejret tillader det. Alle er velkomne.

SOMMERFEST
Ligeledes er alle velkomne, når Dansk Centralbibliotek kalder til sommerfest fredag den 15. juni kl. 15-17 i bibliotekshaven i Nørregadef/Norderstr. 59. Den Vilde Valde Sommerfest står i år i Dannebrog og kartoflernes tegn, da den foregår på Valdemarsdag. Festen er åben for alle børn og voksne, og det er gratis at deltage.

Dolas dukker spredte glæde

[KONTAKT] Sidst spillede Dolas dukketeater i Skovlund Forsamlingshus. 34 børn i alle aldre og 7 voksne havde fundet vejen til forestillingen for at opleve Pippi, Kasper og andre sjove dukker, der fortæller små søde hi-

storier. En rigtig hyggelig eftermiddag, som distriktet gentager den 19. juni kl. 13.30 samme sted. Alle er velkommen.

Karina Helledie Vandkrog

FRA EGERNFØRDE TIL HAMBORG

Fodboldglade egernførere heppede for Danmark

[KONTAKT] Hele 56 fodboldglade sydslesvigere var med, da SSF Egernførde inviterede på en udflugt til landskampen Danmark-Brasilien i Hamborg i weekenden. Alene busturen sydpå var en oplevelse af rang, med øl til de voksne og "Schorle" til de yngre deltagere. Der var smurte rundstykker og andet godt undervejs. Egentlig skulle der have lydt dansk fodboldmusik under turen, men bussen kunne mod forventning ikke byde på en cd-afspiller, så

deltagerne måtte selv bruge deres sangstemmer. Der var en intern tipkonkurrence, som tre af de yngre deltagere vandt, da deres tip var 3-1 til Brasilien - selvom de klart holdt med Danmark. Men de var nok realistiske. Hele Imtech Stadion var svøbt i rødhvide farver. Over 40.000 danskere og dansksindede havde fundet vej til Hamborg, og tilsvarende "kanon" var stemningen, da den danske nationalmelodi blev brølet i fællesskab, inden

kampen blev fløjtet i gang. På vej hjem kunne man sagtens se "efterladenskaberne" fra fodboldglade danskere - hundredevis af dåseøl fra grænsekioskerne i Flensborg stod linet op på afaldscontainerne - imervæk. Alle var glade og tilfredse med turen - på trods af nederlaget. Der kunne ikke have været mere dansk stemning i parken.

Gitte Hougaard Werner

Afgang fra Egernførde. (Fotos: privat)

Spændt ventende.

VALSBØL FOLKEDANSERE

Der blev danset på kajen i Dagebøl - ikke mindst til moro for motorcyklisterne...

Stort venne-rykind

[KONTAKT] I dagene omkring Kristi himmelfart var der stort rykind hos folkedanserne i Valsbøl. De havde besøg af en busfuld folkedanser-venner fra Orust i Sverige. Gæsterne kom en halv time før tid, værterne fik deres respektive gæster op i bilerne. Og resten af torsdagen var forbeholdt genopfriskning af bekendtskaber.

Fredag sørgede værterne for individuelt program, for godtnok skal der danses, når man mødes, men der skal også være tid til samvær, hygge og oplevelser af anden art. Nogle tog til Noldemuseet i Søbøl. Museet er altid et besøg værd. Der er altid den faste udstilling, men også altid noget ekstra. Denne gang var det en film om Emil Noldes liv og en udstilling af de postkort fra alperne, der gav ham en første god indtægt som maler. Besøget var en oplevelse. Fredag aften var der så fest på Valsbølhus kl 19. Efter velkomsten var der krustenbraten med sauerkraut, som man godt kunne tage rigeligt af, da der jo skulle danses bagefter. Og det blev der.

10 spillemænd sørgede for, at bene bevægede sig i rette tempo. Danseliderne sørgede på skift for, at man kom gennem både det svenske og det sydslesvigske program. Og Gertrud Jørgensen fik overrakt et fyrtårn som påmindelse om, at sydslesvigerne gerne snart må finde vej til Orust - og det vil de gerne. Kl. 10 var der kaffebord med de kager, som frivillige havde leveret i overmål.

Der var en pladekage med det svenske flag som glasur. Det var, som om man ikke nænnede at tage en bid og derved ødelægge flaget, men spist blev den, og der var ikke noget i vejen med smagen. Bagefter fortsatte dansen til efter kl. 23. Det blev midnat, inden folk var hjemme. Det havde været en strålende dag; den første rigtige forårsdag i år. Man håbede, at lørdagen blev lige så

fin. Man skulle jo på tur langs vestkysten, så gæsterne kunne opleve et landskab, der er helt anderledes end deres.

Det havde regnet lidt om natten, så man, da man satte sig til morgenbordet. Men så gav det sig til at øse ned. Men da deltagerne i dragt mødte op i Valsbøl, klarede det op, og dagen viste sig fra sin bedste side.

Gæster som værter havde fototermin i Valsbøl og blev foreviget foran sløjdsalen, så de ikke fik våde fødder i græsset. Første holdepunkt på turen var havnen i Dagebøl. Man steg af bussen for at se anlægget og halligerne, der kun lige kunne skimtes i dissen. Der lød motorstøj, og en hel motorcykelklub stoppede lige ud for folkedanserne. Dragterne gav anledning til spørgsmål og svar, og snart var alle i gang med at danse til især pigernes fornøjelse og alle tilstedeværendes tilfredshed.

Folkedanserne fortsatte gennem

Hauke Haien-kogen og Sønke Nissen-kogen til Bredsted, hvor man ved Clemmenschus spiste de medbragte madpakker, inden de fortsatte til Husum.

Her skulle der danses foran Nissenhuset. Også her vakte dragterne de forbigåendes interesse, og mange blev stående for at se en eller flere danse. Man dansede på skift og til sidst sammen i næsten en time. Nogle nåede oven i købet at se den aktuelle udstilling om stormfloden i 1962.

Kl. 17 var alle tilbage igen i Valsbøl. Der ventede en bus på de gæster, der ville på indkøb. Alle andre skyndte sig hjem for at slappe af. Alle var godt trætte. Derfor var det godt, at man først skulle mødes igen søndag kl 9. Bagagen kom op i bussen. Og der blev taget behørig afsked og ønsket et snartligt gensyn.

AB

... og der blev danset ved Nissenhuset i Husum. (Fotos: privat)

SSF

Blå Mandag Jazzband
 Lø 09.06.12 • 17:15 • Egernførde
 IF sportspladsen, H.C. Andersen-Weg 3

Jordans Drive
 Sø 10.06.12 • 16:45 • Flensborg
 DGF-pladsen, Waldstr. 47

Martin Schack Jazzband
 Support: Warm Tape
 Sø 10.06.12 • 17:00 • Husum
 Husum Danske Skole, Klaus-Groth Str. 45

Dissing Dissing Las & Dissing
 Sø 10.06.12 • 17:00 • Slesvig
 SIF-pladsen, Husumer Str. 72

Familiekoncert med Sigurd & Symfoniorkestret
 To 14.06.12 • 19:00 • Flensborg
 Deutsches Haus, Friedrich-Ebert-Str. 7
 Arr.: SSF
 Entré for voksne (18 +): 6 euro + gebyr
 Børn og unge har gratis adgang

Bliv abonnent!
Teater OUT NOW!
Koncerter
 i Sydslesvig 2012/2013

ssf-billetten.de

ARRANGEMENTER I SYDSLESVIG • JUNI 2012
 Billetter online på www.ssf-billetten.de, i SSF's sekretariat, Aktivitetshuset, tlf. +49 461-14408 125 eller ved indgangen

ST. KNUDSGILDET

Slesvigske Musikkorps underholdt i haven. (Fotos: privat)

Forventningsfulde brødre opstillet foran St. Knudsborg.

Prinsen ankom sammen med St. Knudsgildets oldermænd Heinz Rudebeck. I baggrunden prinsens sekretær oberst Kurt Bache.

Glansfuldt royalt besøg

[KONTAKT] Ved St. Knudsgildets 1. forskydning forleden blev HKH Prins Joachim udnævnt til æresbror i St. Knudsgildet; en titel, han nu deler med sin far, HKH Prinsgemalen, Prins Henrik, der blev udnævnt i 2006. Det sidste års tid er der ført mange samtaler og udført flittige forberedelser mellem Flensborg, Schackenberg og Amalienborg ved generalkonsul Henrik Becker-Christensen, Prins Joachims sekretær kammerherre oberst Kurt Bache og St. Knudsgildets sekretær Erik Jensen.

Da den store dag oprandt, var alt på plads. De fremmødte 50 brødre var i fineste påklædning, og St. Knudsborg strålede i sin glans og ærværdighed. Skydningen for brødrene startede i dagens anledning allerede først på eftermiddagen. Der skulle sigtes godt, for man havde en formodning om, at prinsen nok gerne ville prøve sig på skydebanen, og at han skulle være en habil skytte. Det viste sig også at være rigtigt senere. Den nye æresbror blev, ved sit første bekendtskab med gildets 50 m lange skydebaner en flot nr. 2 på frihånd. Prinsen og hans sekretær ankom sammen med generalkonsulen præcis kl. 18.15 og blev modtaget af St. Knudsgildets oldermænd Heinz Rudebeck og gildets majestæt Lars Munk.

Sammen gik de op ad kongestien til de ventende brødre. Slesvigske Musikkorps var ankommet fra Haderslev Kaserne og sørgede for det musikalske indlæg. Prinsen hilste på hver bror, hvorefter alle gik op i festsalen. Salens endevæg er nu smykket af tre våbenskjolde:

Kong Frederik VII, Prins Henrik og Prins Joachim. Skjoldene er alle udført af gildets bror skaffer, Siegfried Fuhrmann. Smukt og kunstfærdigt udført. Udfærdigelsen er sket i nær kontakt med Hoffet på Amalienborg, og alle skjolde er godkendt der. Udgifterne til Prins Joachims skjold er venligt afholdt af Gårdejer Christian Lassens og Hustrus Mindefond.

Prins Joachims våbenskjold i St. Knudsborgs festsal.

Prins Joachim - her med æresbrorbrønnen - er nu æresbror i St. Knudsgildet i Flensborg.

Fondens formand Arne Andresen, Agtrup, var tilstede og glædede sig over, at fonden her har kunnet bidrage. St. Knudsbrødrene har i festsalen hver sin egen stol med titel og navn på. Da gildet nu har to kongelige æresbrødre, er der fremstillet en ny æresbrorstol til Prins Joachim. Udført i flot og solidt træarbejde af gildets kaptajn, snedkermester Uwe Hansen, mens bror Fuhrmann har stået for billedskæringen. St. Knudsgildet, der ejer St. Knudsborg, har en forpagter til restaurationen. Når gildet ikke selv bruger salen, råder værten over den. Den benyttes gerne ved festlige lejligheder. Med prinsen siddende i den nye æresbrorstol omringet af St. Knudsbrødrene informerede oldermænd om St. Knudsgildet og brodernålen og udnævnte den nye æresbror ved at overrække æresbrornålen i guld. Den er udført af gildets bror dommer Hans-Jürgen Holm. Derefter ledsagedes prinsen gennem kanslerstuen til skydebanen. Der behøvedes ikke megen introduktion fra skydemestrene. Prinsen gik øvet til værks og blev en flot nr. 2 på frihånd. Efterfølgende var der spisning i festsalen. Der blev serveret asparges med nye kartofler og holstensk landskinke. HKH sad til bords mellem oldermænd og Flensborgs overborgmester Simon Faber. Inden afskeden takkede gildets nye æresbror for modtagelsen i St. Knudsgildet. Han sagde, at det var en aften, han altid vil huske; og at han gerne vil komme igen.

Jørgen Kristensen, oversekretær i gildet

Den nye æresbror lagde an til skud på skydebanen.

HUSUM

Forsker fortsat på Gendarmstien

[KONTAKT] Det var stadig støvregn, da de knap 30 deltagere i SSF Husums tur til Gendarmstien sidst entrede bussen ved Husumhus. Men da de nåede halvøen Skelde, var det klaret op. I Broager mødtes sydslesvigerne med dagens guide, Christian fra Grænsforeningen i Sønderborg. Grænsforeningerne i Sønderjylland er altid velvillige, når distriktet i Husum har brug for hjælp til sine udflugter i grænselandet nord for grænsen. Første stop var Broager Kirke, som under krigen i 1864 blev brugt som udkigspost. Den er den eneste kirke i hele det gamle hertugdømme, der har det karakteristiske dobbelttårn. Men det er langt fra det eneste, der gør den interessant. Et imponerende kalkmaleri viser sagnet om Sankt Jørgens kamp mod dra-

gen. Og skønt kirken har det flotte tvillingetårn, har den også en klokkestabel på hele syv gange syv meter udenfor. Fra Broager kørte deltagerne til Kobbeskoven og efter en kaffepause begav de sig østover ad Gendarmstien. De nød naturen og udsigten, fandt rav og plukkede skovmærke. Efter seks kilometers vandring blev husumerne kørt i bus til Gammelmark på Broagerland. Det var her, de preussiske kanonstillinger i 1864 beskød de danske skanser ved Dybbøl. Efter anvisninger fra udkigsposten på Broager Kirke. Dagens program sluttede med en kop kaffe på havnen i Sønderborg. Næste år, sandsynligvis også på Kristi himmelfartsdag, står den på vandring fra Broagerland langs Vemmingbund til Sønderborg.

Daniela Caspersen

Guiden Christian fra Grænsforeningen i Sønderborg sørgede for, at deltagere fra Husum også fik øget kendskabet til grænselandets historie. (Foto: Daniela Caspersen)

WWW.DKS.FOLKEKIRKEN.DK

Jon Hardon Hansen, Vesterland, Victor Madsen Greve, Frederiksstad, og Jacob Ørsted, Flensborg.

Kirkesiden

KIRKEDAGEN 2012

Fuldt hus til DKS-kirkedagen i koncertsalen på A.P. Møller Skolen i Slesvig. (Fotos: Lars Salomonsen)

Gammel vin på nye flasker eller ny vin på gamle flasker

[KIRKESIDEN] Udtrykkene betyder stort set det samme: at man tager noget velkendt, ændrer det lidt og præsenterer det som noget nyt. Billedet stammer fra en lignelse i Det Nye Testamente, der lyder, at man ikke skal hælde ny vin i de gamle lædersække, for så sprænges sækkene, og vinen går til spilde. For første gang i Sydslesvigs kirkehistorie blev kirkedagen i Sydslesvig afholdt på A.P. Møller Skolen i Slesvig søndag den 13. maj.

OMGIVELSERNE

Dagen indledtes med en festgudstjeneste ved Københavns biskop Peter Skov-Jakobsen i Gottorp slotskirke, hvor Sydslesvigs danske præster bænked sig på de forreste pladser iført ornat, og kirkegængerne på de efterfølgende bænke. Ikke noget nyt i det. Og man kan undre sig over, at præsterne skal være iført ornat, når de nu ikke skal gå i procession. Herefter gik turen til A.P. Møller Skolen, hvor man uden problemer kunne parkere udenfor skolen. Det er dog noget helt nyt, hvilket medførte, at man ikke skulle udstille ens parallelparkeringsfærdigheder, hvilket i sig selv er et gode. Mødet forløb i den store festsal, hvor stolerækker var stillet op, så man kunne koncentrere sig om det væsentlige; talerne, beretningen og debatten. Der blev indlagt pauser til frokost og kaffe i aulaen, hvor der var rigeligt plads til at strække benene. Det, er dog nyt. Men de store omgivelser, ifølge trofaste kirkedagsgæster, forhindrede også den familiære og intime stemning, som var så karakteristisk for de tidligere møder på Gottorp-Skolen. Uanset forskellige synspunkter og argumenter for det ene eller det andet sted synes jeg, at det var befriende og opløftende, at vi kunne afvikle kirkedagen i fornemme omgivelser og dermed slippe for en overophedet gymnastikal. Og det er dog nyt.

INDHOLDET

Hvad så med selve indholdet og debatten på kirkedagen? Ja, der blev dog debatteret, ikke mindst på baggrund af menighedsrådsmedlem Torstens Wullfs kritik af kirkedagens form og indhold. Nogle mente dog, at et sådant vigtigt emne ikke burde ligge sidst på dagsordenen men først. Men det er jo vanskeligt, når hilsner og beretningen selvfølgelig først skal

gennemgås. Men det giver anledning til, at man ude i de respektive kredse kan videreføre debatten, som er vigtig.

BISPEVALG

Danske Søfarts- og Udlandskirkers nye formand Hans Skov Christensen omtalte i sin hilsen bl.a. det kommende bispevalg i Haderslev Stift næste år, hvor han pointerede vigtigheden ved, at menighedsrådsmedlemmer i Sydslesvig får muligheden for at vælge deres kommende biskop, hvilket på nuværende tidspunkt ikke er tilfældet. Det vil i givet fald kræve en dispensation, men formanden havde allerede sendt en anmodning herom til Kirkeministeriet, hvilket kirkerådet ligeledes har gjort. Nu kan vi jo så bare håbe på, at Kir-

Karen Klint, formand for Folketingets kirkeudvalg, opfordrede til at blande sig i debatten i Danmark.

kemisteriet tager anmodningen alvorlig og helst inden det er for sent. Det er vigtigt og demokratisk, at vi i Sydslesvig har mulighed for at deltage i bispevalget, hvilket selvfølgelig også vil medføre, at det måske for præsterne i Sydslesvig ville være mere naturligt at blande sig i den kirkelige debat i Danmark, hvilket formanden for Folketingets Kirkeudvalg Karen Klint i øvrigt opfordrede DKS' medlemmer til. Og ikke mindst set i lyset af, at vores egen pastor Jacob Ørsted opstiller til bispevalget.

VELLYKKET KIRKEDAG I NYE OMGIVELSER?

Set ud fra mit perspektiv var det opløftende, at kirkedagen blev afholdt under gode forhold, og at der trods alt også var kræfter til at diskutere vigtige emner. Personligt så jeg dog helst, at man skiftevis afholdt kirkedagen i de respektive kredse, som så kunne sætte deres præg på kirkedagen ved at organisere den, og dermed ville man og gæster fra Danmark se og opleve andre steder i Sydslesvig end Slesvig. Men herom er der ganske givet mange og forskellige meninger. Om den geografiske fornyelse også blev en indholdsmæssig fornyelse eller om det hele bare var »gammel vin på nye flasker« eller »ny vin på gamle flasker« vil jeg lade være op til den enkelte kirkedagsdeltager at bedømme. Og dermed også en opfordring til dig, læser, om at komme frem med dine synspunkter, for som provst Viggo Jacobsen sigende pointerede i sin beretning angående det folkelige engagement; Det går ikke uden dig!

Pastor Victor Greve
Frederiksstad/ Bredsted

Kirkedagsgæsterne lyttede opmærksomt.

FLUESMÆKKEREN

Protestér: Gå i kirke

[KIRKESIDEN] Den danske regering overvejer at sløjfe to helligdage og i stedet lade danskerne arbejde mere. Tanken er, at man på den måde kan klare den økonomiske krise. Hurtigt begynder vi at klage. Hvad er nu det, vil regeringen tage fridagene fra os? Nej, de vil tage helligdagene fra de kristne. Det er nemlig en udbredt opfattelse, at helligdage er det samme som at sove længe, spise brunch og tage i biografen kl. 12, hvis man da ikke helt forlader sit sogn for at komme i sommerhus.

DET TREDJE BUD

lyder således: Du skal holde hviledagen hellig. Derom siger Martin Luther: Vi skal frygte og elske Gud, så vi ikke ringeagter prædiken og hans ord, men holder det helligt, gerne hører og lærer det.

Altså, helligdagen er en hviledag, hvor vi holder fri fra arbejde for at gå i kirke og høre evangeliet.

KIRKEGANG FOR DIN EGEN SKYLD Mange mennesker tror, at man går i kirke for Guds skyld. At Gud bliver glad for at se os i kirken. Det gør han sikkert også, men det er nu for ens egen skyld, man skal gå i kirke. For gennem gudstjenesten holdes vi fast i troen på Kristus og det glædelige budskab om Guds kærlighed til os mennesker, og så bliver det hurtigt en god dag.

DET BEDSTE FORSVAR ER ET ANGREB

Truer regeringen med at fjerne et par helligdage uden at spørge kirken, er der kun en mulighed for at vise sin foragt, og det er at gå i kirke - især på helligdagene. Ikke alene men med familie og venner, for alle har brug for en hviledag i ordets mest religiøse betydning.

Pastor Jacob Ørsted,
Helligåndskirken i Flensborg

BOGOMTALE

Skyld og straf

[KIRKESIDEN] Kirkesiden har denne gang valgt tre romaner, som ikke decideret er teologiske bøger, men derimod tre romaner, som alle kredser omkring begrebet: skyld. Ferdinand von Schirach er forsvarsadvokat i Tyskland med speciale i strafferet, hvor han har forsvaret mere end 700 mennesker i løbet af sit virke. Ud fra sine erfaringer fra disse strafferetsager har han begået tre fantastiske bøger, som alle omhandler skyld.

OP TIL LÆSEREN AT DØMME

Fortællingerne er lavmælte, knivskarpe og filmisk beskrivende i en kort og præcis form, som overlader læseren til selv at (be)domme, om straffen er retfærdig eller ikke. Uanset ens personlige stillingtagen til de enkelte sager, så kan man ikke undgå at lade sig medrive af disse virkelige beskrivelser af forskellige menneskeskæbner. Der er ikke noget føleri, ikke alenlange udrædninger, om det nu også er moralsk forkert eller rigtigt, at gemingsmændene eller ofrene handler, som de gør. Alt er overladt til læseren, og det er befriende og tankevækkende - ikke mindst vor tid taget i betragtning, hvor vi er hurtige til at fælde domme over hinanden - uden at vide eller kende til baggrunden, vi dømmer hinanden på.

FORORD

I forordet til Verbrechen (Forbrydelser) skriver Ferdinand von Schirach: „Mein Onkel, der Richter, war im Krieg bei der Marine. Sein linker Arm und seine rechte Hand wurden von einer Granate abgerissen. Er hat trotzdem lange nicht aufgegeben. Man sagt, er sei ein guter Richter gewesen, menschlich, ein aufrechter, gerechter Mann. Er ging gerne auf die Jagd, er hatte ein kleines Revier. Eines Morgens ging er in den Wald, er nahm den Doppellauf seine Schrotflinte in den Mund und drückte mit dem Stumpf seines rechten Armes ab. Er trug einen schwarzen Rollkragenpulli, sein Jackett hatte er über einen Zweig gehängt. Sein Kopf zerplatzte. Er hinterließ einen kurzen Brief. Der Brief begann mit den Worten: „Die meisten Dinge sind kompliziert, und mit der Schuld ist es so eine Sache.“ Du skylder dig selv at læse dem. Kirkesiden ønsker dig go sommerlæsning. Bøgerne Verbrechen (Forbrydelser) og Schuld (Skyld) er udkommet på det tyske forlag Piper og de danske oversættelser på Gyldendal. Den tredje i rækken hedder Der Fall Collini, og er endnu ikke oversat til dansk.

Victor Greve,
Frederiksstad/Bredsted

